

Na osnovu člana 3 i 11 Zakona o rodnoj ravnopravnosti („Sl.list RCG“ br. 46/07 i “Sl.list CG, br.73/10 I 40/11) , člana 63 Statuta Prijestonice („Sl.list CG-opštinski propisi“ br.19/09 i br.37/10) i člana 6 Memoranduma o saradnji potpisanog 10. decembra 2008. godine između OSCE Misije u Crnoj Gori, Kancelarije za rodnu ravnopravnost u Vladi Crne Gore i Prijestonice Cetinje, Skupština Prijestonice Cetinje, na sjednici održanoj 16.10. 2012. godine, donijela je

O D L U K A

o ravnopravnosti polova u Prijestonici Cetinje

Opšte odredbe

Član 1

Ovom odlukom u Prijestonici Cetinje uređuje se ostvarivanje ravnopravnosti žena i muškaraca, donošenje propisa i preduzimanje posebnih mjera za sprečavanje diskriminacije zasnovane na polu i stvaranje jednakih mogućnosti za ostvarivanje svih prava i obaveza pripadnika/ca oba pola u lokalnoj samoupravi, lokalnoj upravi, organima mjesnih zajednica, javnim ustanovama i službama čiji je osnivač Prijestonica Cetinje.

Član 2

Ovom odlukom, Prijestonica Cetinje se obavezuje na priznavanje i sprovođenje principa ravnopravnosti polova u skladu sa ustavnim opredjeljenjima i zakonskim propisima u Crnoj Gori, kao i međunarodnim dokumentima.

Član 3

Principe iz člana 2 ove odluke nadležni organi će sprovoditi donošenjem i realizacijom lokalnih planova djelovanja.

Lokalni planovi djelovanja treba da sadrže rodne komponente na osnovu kojih se vrši stalna procjena i vrednovanje uključenosti muškaraca i žena, kroz prikupljanje statističkih podataka i procjene uticaja koji usvojene politike imaju na položaj žena i muškaraca u lokalnoj zajednici, i posljedica koje imaju u primjeni određenih politika.

Član 4

Usvajanjem politike, kojom se uvode načela ravnopravnosti polova u Prijestonici Cetinje, promovise se djelotvornost principa jednakih mogućnosti oba pola, kojom se obezbjeđuje potpuniji odgovor na potrebe i interese različitih kategorija građana i građanki, djelotvornija raspodjela ljudskih i novčanih resursa, osnažuju mehanizmi donošenja odluka i potpunijeg učešća građana i građanki u tom procesu, te ojačava funkcionisanje demokratije.

Član 5

Svim zaposlenim u organima lokalne samouprave, lokalne uprave, javnim službama i ustanovama, čiji je osnivač Prijestonica Cetinje i mjesnim zajednicama na teritoriji Prijestonice Cetinje, garantuje se jednak tretman i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada, jednake mogućnosti kod korišćenja svih pogodnosti, jednake uslove napredovanja, pristup obukama i sticanju novih znanja i vještina i sve druge povoljnosti iz rada i po osnovu rada pod jednakim uslovima.

Osnovni pojmovi

Član 6

1) Pojam diskriminacije

Diskriminacija po osnovu pola je svako pravno ili faktičko, neposredno ili posredno razlikovanje, privilegovanje, isključivanje ili ograničavanje zasnovano na polu zbog kojeg se nekom licu otežava ili negira priznavanje, uživanje ili ostvarivanje ljudskih prava i sloboda u političkom, obrazovnom, ekonomskom, socijalnom, kulturnom, sportskom, građanskom i drugim područjima javnog života.

Diskriminacijom se ne smatraju opšte i posebne mjere, donijete ili preduzete radi otklanjanja i sprječavanja nejednakog tretmana žena i muškaraca, otklanjanja posljedica nejednakog tretmana žena i muškaraca i promovisanja rodne ravnopravnosti.

Diskriminacija može biti neposredna i posredna.

Neposredna diskriminacija po osnovu pola postoji kad se lice tretira ili može biti tretirano nepovoljnije u odnosu na lice drugog pola, u istoj ili sličnoj situaciji, isključivo po osnovu pola.

Posredna diskriminacija po osnovu pola postoji kad propis, drugi akt, kriterijum ili radnja, u istim ili sličnim okolnostima, dovodi u nepovoljniji položaj lice jednog pola u odnosu na lice drugog pola.

Član 7

2) Ostali pojmovi

- a) **Rod** je društveno uspostavljena uloga žena i muškaraca u javnom i privatnom životu koja se razvila na biološkoj razlici polova;
- b) **Pol** predstavlja biološku karakteristiku po kojoj se razlikuju ljudska bića na muške i ženske;
- c) **Jednake mogućnosti** podrazumijevaju nepostojanje ograničenja po osnovu pola za učešće muškaraca i žena u političkoj, ekonomskoj, društvenoj, kulturnoj i drugim oblastima društvenog života čime se obezbeđuje ostvarivanje njihovih prava i sloboda;

- d) **Nasilje po osnovu pola** je djelo kojim se nanosi ili može biti nanijeta fizička, mentalna, seksualna ili ekonomska šteta ili patnja, kao i prijetnja takvim djelom koja ozbiljno sputava lice da uživa u svojim pravima i slobodama u javnom ili privatnom životu, uključujući porodično nasilje, incest, silovanje i trgovinu ljudima.
- e) **Seksualno uznemiravanje** je svako neželjeno fizičko, verbalno ili neverbalno ponašanje seksualnog karaktera, koje ima za cilj ili predstavlja povredu ličnog dostojanstva ili kada stvara stanje straha, neugodno, agresivno, ponižavajuće ili uvredljivo stanje.

Primjena principa ravnopravnosti polova

Član 8

Princip ravnopravnosti polova primjenjuje se naročito prilikom izbora, postavljenja, imenovanja i konstituisanja, u:

- Skupštini i radnim tijelima i komisijama koje ona imenuje,
- Organima lokalne samouprave,
- Radnim tijelima i komisijama koje imenuje predsjednik/ca Prijestonice Cetinje,
- Organima upravljanja javnih ustanova čiji je osnivač Prijestonica Cetinje,
- Savjetima mjesnih zajednica na teritoriji Prijestonice Cetinje.

Član 9

Prilikom izbora, postavljenja ili imenovanja lica u službama i konstituisanja organa i tijela iz prethodnog člana ove odluke, nadležni subjekti su dužni da obezbijede zastupljenost najmanje 30 % pripadnika/ca manje zastupljenog pola u svim organima i tijelima.

Član 10

Princip ravnopravnosti polova primjenjuje se i u postupku imenovanja lica u delegacijama koje učestvuju u predstavljanju Prijestonice Cetinje u okviru ostvarivanja prava i obaveza iz njene nadležnosti.

Oba pola imaju pravo da ravnomjerno i bez diskriminacije predstavljaju Prijestonicu Cetinje u međunarodnoj i međuopštinskoj saradnji, koja se ostvaruje u okviru nadležnosti Prijestonice Cetinje, da budu predstavljeni i da učestvuju u radu međunarodnih i međuopštinskih institucija čija je članica Prijestonica Cetinje.

Član 11

U sastav svake delegacije, koja po bilo kom osnovu predstavlja Prijestonicu Cetinje, bira se najmanje 30 % lica manje zastupljenog pola.

Obaveze Prijestonice Cetinje

Član 12

Organi Prijestonice Cetinje su dužni da ocjenjuju i vrednuju uticaj svih svojih odluka i aktivnosti na položaj žena i muškaraca u svim fazama planiranja, donošenja i sprovođenja odluka, kao i da prikupljaju, evidentiraju i obrađuju, po polnoj pripadnosti statističke podatke i informacije koje se obrađuju u okviru njihove nadležnosti.

Član 13

Organi Prijestonice Cetinje će, u skladu sa odredbama važećih zakonskih propisa iz ove oblasti, preduzimati pozitivne i programske mjere unaprđenje i ostvarivanje rodne ravnopravnosti na osnovu analize položaja žena i muškaraca u oblasti za koju se utvrđuju.

U okviru mjera iz prethodnog stava, organi Prijestonice Cetinje preduzimaju kontinuirane aktivnosti na podizanju svijesti javnih službenika/ca i namještenika/ca usvajanjem različitih mjera kojima se mjeri njihov uticaj na korisnike/ce, stalnim edukacijama i uvođenjem djelotvornih i trajnih programa obuke za zapošljene.

Organi Prijestonice Cetinje aktivno saraduju sa ministarstvom nadležnim za zaštitu ljudskih i manjinskih prava i drugim organima i tijelima, međunarodnim organizacijama, kao i nevladinim organizacijama, koje se bave pitanjima rodne ravnopravnosti u cilju postizanja rodne ravnopravnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje.

Član 14

Organi Prijestonice Cetinje vodiće aktivnu politiku na promovisanju i podizanju svijesti o važnosti i djelotvornosti uvođenja načela ravnopravnosti polova u medijima.

Član 15

Skupština Prijestonice Cetinje će donijeti Lokalni akcioni plan za sprovođenje principa ravnopravnosti polova.

Radi izrade prijedloga nacrtu Lokalnog akcionog plana formiraće se radna grupa od predstavnika lokalnih institucija i predstavnika nevladinih organizacija sa sjedištem na teritoriji Prijestonice Cetinje.

Za predlaganje kandidata za članove radne grupe raspisaće se javni poziv. Radna grupa biće imenovana posebnim rješenjem gradonačelnika Prijestonice Cetinje.

Institucionalni mehanizmi

Član 16

Institucionalni mehanizmi za ostvarivanje rodne ravnopravnosti su: Kancelarija za rodnu ravnopravnost i Savjet za rodnu ravnopravnost.

Subjekti iz stava 1 ovog člana, učestvuju u kreiranju i usvajanju strateških dokumenata, a naročito u kreiranju i usvajanju Strategije razvoja Prijestonice Cetinje i Budžeta.

Član 17

Kancelarija za rodnu ravnopravnost i Savjet za rodnu ravnopravnost u saradnji sa organima lokalne uprave i drugim organima, ustanovama i organizacijama razmatra odluke i druga akta koja se odnose na ostvarivanje načela rodne ravnopravnosti i prati primjenu tih akata kroz njihovo sprovođenje.

Član 18

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Sl. listu Crne Gore- opštinski propisi”.

Broj: 01-030/12-8306

Cetinje, 16.10. 2012. godine

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE

prim dr Milutin Vukić